

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko – správní

Obchodování s cizí měnou na trhu FOREX

Pavel Schejbal

Bakalářská práce
2010

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

Pardubice 30. dubna 2010

Pavel Schejbal

Anotace

Bakalářská práce se zabývá problematikou obchodování s cizí měnou na trhu FOREX. Cílem práce je vysvětlit podstatu a základy obchodování pomocí technické a fundamentální analýzy.

Dále je zde popsána důležitost psychologie a money managementu.

Klíčová slova

FOREX, fundamentální analýza, technická analýza, indikátory, Grafické patterny, obchodní účet.

Title

Foreign exchange dealing on the market FOREX

Annotation

This bachelor's thesis deals with the problems of foreign exchange trading on the market FOREX. The goal of the bachelor's thesis is to explain the principles and the basics of trading using fundamentals and technical analysis. Furthermore, I describe the importance of psychology and money management.

Keywords

FOREX, fundamental analysis, technical analysis, indicator, graphic patterns, trading account.

Seznam tabulek

Tab 1: FOREX versus akcie

Tab 2: FOREX versus futures

Tab 3: Obchodní hodiny na trhu Forex

Tab 4: Ukázka 3% rizika na 1 obchod

Tab 5: Ukázka 10% rizika na 1 obchod

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Ukázka členění finančních trhů podle předmětu obchodování

Obrázek č. 2: Ukázka klouzavý průměr (trh (EURUSD))

Obrázek č. 3: Ukázka MACD (trh EURUSD)

Obrázek č. 4: Ukázka ADX (trh EURUSD)

Obrázek č. 5: Ukázka RSI (trh GBPJPY)

Obrázek č. 6: Ukázka Stochastic (trh GBPJPY)

Obrázek č. 7: Ukázka %R (trh GBPJPY)

Obrázek č. 8: Ukázka CCI (trh EURUSD)

Obrázek č. 9: Ukázka Bollinger Bands (trh GBPJPY)

Obrázek č. 10: Ukázka Fibonacci (trh GBPJPY)

Obrázek č. 11: Ukázka formace dvojité vrcholy (trh GBPJPY)

Obrázek č. 12: Ukázka obdélníkové formace (trh GBPJPY)

Obrázek č. 13: Ukázka trojúhelníkové formace (trh GBPJPY)

Obrázek č. 14: Ukázka formace klíny (trh GBPJPY)

Obsah

1	Členění finančních trhů podle hlavních hledisek	8
1.1	Finanční trhy.....	8
2	Charakteristika měnového trhu FOREX	10
2.1	Historie FOREXu	10
2.2	Hlavní hráči na trhu FOREX.....	10
2.3	Rozdělení trhu FOREX	12
2.3.1	Spotový (hotovostní) trh.....	12
2.3.2	Termínový trh.....	12
2.4	Hlavní měny	14
2.5	Vedlejší měny	16
2.6	Vztah Forexu k akciím a futures	17
3	Způsob kotování cen na FOREXu.....	18
4	Podmínky a průběh obchodování s cizí měnou na trhu FOREX.....	20
4.1	Obchodní účet.....	20
4.2	Pákový efekt	20
4.3	Obchodní hodiny	20
4.4	Analýza vývoje ceny FOREXu	21
4.4.1	Fundamentální analýza	21
4.4.2	Technická analýza	22
4.4.3	Shrnutí	38
5	Zkušenosti z obchodování na FOREXu	39
5.1	Trading is a business - management.....	39
5.2	Psychologie.....	40
5.3	Money management	41
6	Formulování poznatků a doporučení obchodování na FOREXu.....	43
7	Závěr.....	44
8	Použitá literatura.....	46

Úvod

Obchodování na trhu FOREX vnímá veřejnost jako vysoce rizikovou činnost, kde jediná záruka je ztráta peněz. Proč si to lidé myslí?

Práce v tomto odvětví je velmi tvrdý byznys, proto nelze uspět, když svěřím své peníze někomu druhému. Obchodování je jako sport. Chcete-li být nejlepší, musíte tvrdě makat. Učit se od těch nejlepších, bez dřiny a potu to zkrátka nejde. A to samé platí i u obchodování. Získat nejlepší informace, a ty pak postupně uplatňovat v praxi.

Většina lidí jde na trh jako ovce, bez základních principů ziskového obchodování s vidinou rychlého zbohatnutí, bez strategie, metod, obchodního plánu a zkušeností. FOREX není jiný svět, naopak se dotýká nás všech, fungují na něm stejné principy a strategie jako v životě. Disciplína, vytrvalost a zkušenosti. Není to jednoduchý byznys, je důležité zůstat na zemi a velmi rychle si uvědomit, že proti nám stojí velmi zkušení obchodníci, kteří draze trestají všechny naše chyby. Je to jako v životě, pokud chce člověk uspět, musí rozvíjet takové charakterové rysy, které nám pomáhají v tomto boji vítězit. Není tohle velká výzva?

Mým cílem práce je vysvětlit podstatu, základy, fungování a problematiku obchodování s cizí měnou na trhu FOREX.

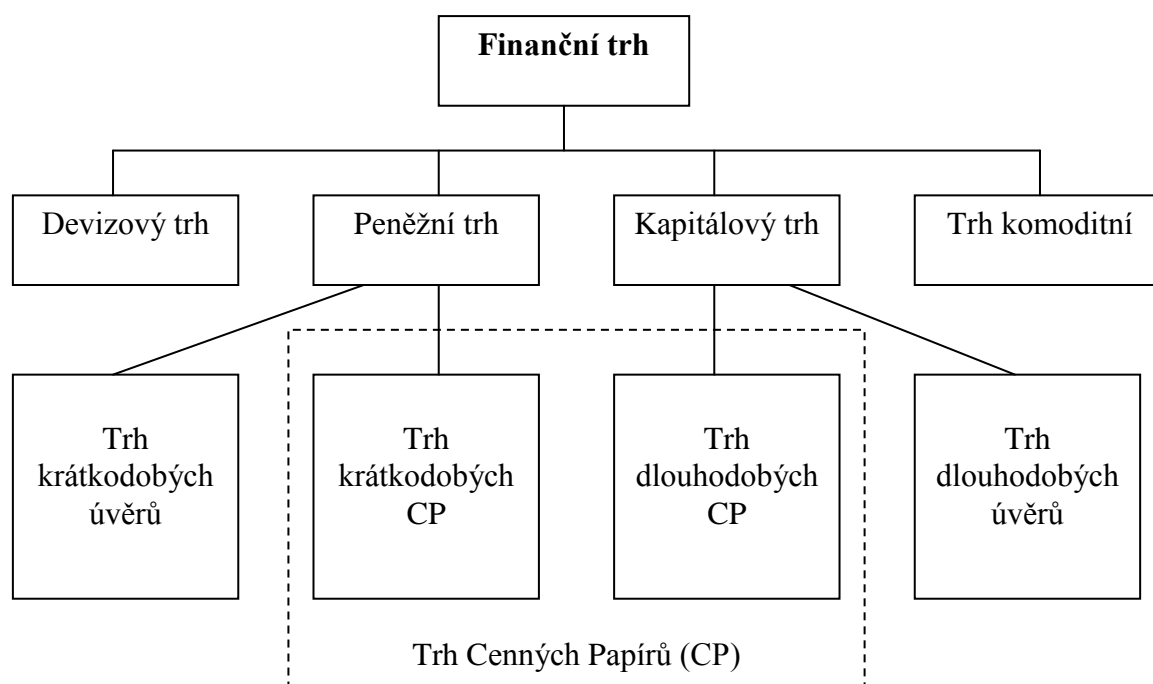
1 Členění finančních trhů podle hlavních hledisek

1.1 Finanční trhy

Finanční trh je systém institucí a různých vztahů, kde dochází ke střetu nabídky a poptávky po penězích. Finanční trhy mají v ekonomice důležitou roli. Cirkulací peněžních prostředků od těch, kteří jimi ve větší míře disponují, k těm kteří je potřebují na své ekonomické využití dochází k zvyšování produktu a efektivity celkové ekonomiky. Různorodost finančních trhů je veliká, proto mají hromadné označení finanční trhy. Finanční trhy můžeme pro jejich přehlednost rozdělit z několika hledisek. [3]

Finanční trhy se dělí na:

- dluhové - trhy s úvěry a půjčkami, s dluhovými CP;
- akciové - trhy s akciovými CP;
- komoditní - s komoditami;
- měnové - s dluhopisy akciemi a komoditami v cizích měnách, trhy peněžních prostředků v různých měnách.

Obrázek č. 1: Ukázka členění finančních trhů podle předmětu obchodování

Zdroj: Vlastní tvorba

Finanční trhy můžeme rozdělit z hlediska předmět obchodování nebo z hlediska času

Členění finančních trhů podle předmětu obchodování:

- a) peněžní trhy - emise krátkodobých CP, bankovních úvěrů, atd.;
- b) kapitálové trhy - dlouhodobé CP – akcie, obligace, bankovní úvěry, atd.;
- c) komoditní trhy - zlato, platina a jiné drahé kovy, naturálie; ...;
- d) devizové trhy - koupě a prodej valut a deviz;

Členění z hlediska času:

- a) peněžní

Na peněžním trhu se obchoduje s penězi, obzvláště jako s kupním a platebním substitutem, s likviditou. Tyto substituty jsou likvidní ekonomické jednotky.

- b) kapitálové

Jedná se o trh, kde kapitál slouží jako dlouhodobé finanční aktivum se splatností nad 1 rok (akcie, obligace, směnky, úvěry, atd.). Toto aktivum přináší (mělo by) přidanou hodnotu.

Dále lze finanční trhy dělit na věcné a druhové. Kapitálový trh na primární a sekundární. Podle stran, které vstupují na finanční trh můžeme rozdělit na bankovní, mezibankovní a burzovní.

2 Charakteristika měnového trhu FOREX

2.1 Historie FOREXu

Starověk

Historie FOREXu je dlouhá již 2000 let, kdy byly první zmínky o směnárnících a lichvářích v Jeruzalémě. Byly tu dvě měny izraelský šekel a římský dinár. Přestože Římané od Židů vybírali daně v dinárech místní měnou byl šekel. Již zde byl položen základní kámen pro vznik měnového trhu, protože Římané určovali výši daní a směnárníci stanovovali směnný kurz mezi danými měnami. [2]

Období 20. století

Ve 20. století by zaznamenán příliv skupiny bohatých obchodníků z Lombardie do Londýna, kteří zde založili bankovní dům. Z důvodu pochybného úvěrového rozhodnutí Londýn po pár letech opustili a zanechali zde odkaz – Lombard Street v Londýně. [2]

V 80. letech vznikl vedle trhů s akcemi, opcemi a komoditami trh další. Trh s penězi, nazývaný také FOREX (FOReign Exchange – měnový trh) je trhem OTC (Over – the – Counter). [2]

FOREX je nejzajímavější trh ze všech trhů a zároveň největší finanční trh na světě. Od jiných trhů se odlišuje tím, že je otevřen 24 hodin denně a jeho denní obrat se odhaduje na 2 bilióny dolarů.

2.2 Hlavní hráči na trhu FOREX

Ústřední banky a vlády

Politika, kterou realizují vlády a ústřední banky sehrává významnou roli na FX trzích. Ústřední banky se podílejí na řízení zásob peněžních prostředků svých zemí a snaží se tím zajistit finanční stabilitu. [6]

Banky

Banky, které obchodují s miliardami dolarů denně tvoří velkou část obratu FX. Obchody jsou buď službou jejich zákazníků nebo banky sami spekulují na FX trhu. [6]

Investiční společnosti

Mnoho investičních společností vidí v extrémní likviditě FX trhů velkou příležitost k navyšování objemu svých finančních prostředků a to je také důvodem, proč na něm obchodovat. [6]

Korporace a společnosti

Mezinárodní obchod je hlavním důvodem existence FX trhů. Export a import zboží z různých zemí je doprovázen platbami za toto zboží a služby v různých měnách a důsledkem toho je denně vyměněno mnoho miliard dolarů na uskutečnění mezinárodního obchodu. [6]

Prostý člověk

Prostý člověk hraje na tomto trhu taky svojí roli. Pokaždé, když jede někdo na dovolenou nebo služebně do zahraničí, tak běžně potřebuje nakoupit měnu té země a naopak po příjezdu zpět vyměnit na měnu své země. To samé platí i při platbě kreditní kartou v zahraničí. [6]

Spekulanti a investoři

Spekulant se liší od investora v délce horizontu čekání na své zisky z investic. Každý z obou zmíněných se snaží na pohybech na FX trzích vydělat, i když se jejich důvody a názory v rozhodování mohou lišit. [6]

2.3 Rozdělení trhu FOREX

2.3.1 Spotový (hotovostní) trh

Je trh, kde dochází k nakupování jedné měny proti druhé měně s termínem splatnosti kontraktu v dané době. Spotový kontrakt je kontrakt mezi 2 stranami, které mění odsouhlasené množství 2 měn za odsouhlasenou cenu. [6]

Obvyklá dodací lhůta Forem kontraktu na spotovém trhu byly 2 pracovní dny, kromě CAD dolaru, kde se vyrovnání uskutečňuje během 1 pracovního dne. Tyto 2 dny pro dodání byly zavedeny dávno před nástupem moderních technologií z důvodu dostatečného času k ověření všech detailů k provedení transakce. Dnes jsou tyto transakce vyřízeny během pár vteřin. Transakce jsou prováděny pomocí automatických platforem. [6]

Pro spotový trh je charakteristická jeho vysoká likvidita a volatilita. Při obchodním dni, když dojde k nějaké významné události se může kurs měnového páru během sekund změnit až 15 000x v rozmezí 50 – 150 pipů¹. Naopak při změně časového pásma, kdy jedno svojí aktivitu ukončuje a druhé přebírá se kurs nemusí pohnout. O spotovém trhu bude psáno dále v této práci. [6]

2.3.2 Termínový trh

Forwardový (termínovaný) trh

Na tomto trhu se používají 2 nástroje: otevřené budoucí obchodní dohody (forward outright drala) a devizové dohody neboli swap (výměna).

Swapová dohoda je kombinace spotové dohody a otevřené budoucí obchodní dohody. Na rozdíl od spotového trhu musíte brát na vědomí úrokové rozpětí, protože každá země má svoje úrokové sazby. Jestliže je úroková sazba jedné země 4% a úroková sazba druhé země 3%, pak úrokové rozpětí je 1%.

Otevřené budoucí obchodní dohody jsou smlouvy, při kterých 2 strany souhlasí s cenou obou příslušných měn v budoucím (forward) datu, obvykle od 3 dnů do 3 let, ačkoli většina kontraktů je realizována méně než za 6 měsíců. [6]

Forwardová cena se skládá ze 2 částí:

- spotový devizový kurs;
- forwardový spread.

Spotový kurs je hlavní částí ceny. Forwardový spread je též známý jako forwardové body nebo forwardové pipy. Forwardový spread je nutný pro nastavení spotového kursu pro určité datum vyrovnání, které se liší od spotového.

Datum splatnosti je dalším rozhodujícím faktorem forwardové ceny. Forwardové kursy jsou obvykle vyšší nebo nižší (prémium nebo diskont) než spotové sazby.

Výpočet kurzu:
$$\frac{\text{spotová sazba} \times \text{úrokové rozpětí} \times \text{dny}}{360} + 1 + \frac{\text{úroková sazba dané měny} \times \text{dnů}}{360}$$

Swapový (výměnný) trh

Swap je jednoduše kombinace spotové transakce a ve stejném čase uzavírané forwardové transakce a naopak.

Řekněme, že firma ABC chce uzavřít dohodu v Evropě, ale protože mají lepší vztahy s finančními institucemi v USA, mají zde větší šanci uzavřít lepší smlouvu.

Takže si firma ABC půjčí v USA 4 miliony US dolarů za 4% na 5 let. Ve stejnou dobu firma ABC uzavře transakci k obchodování svých budoucích dolarových pasiv za Eura.

Na základě této dohody banka/ makléř souhlasí, že firmě ABC zaplatí dostatek dolarů k vyrovnání půjčky a na oplátku firma ABC souhlasí se zaplacením podstatné roční platby bance/ makléřovi v Eurech. Toto je měnový swap. [6]

Futures

Měnové futures jsou speciálním typem forwardových transakcí. Mají specifickou velikost kontraktu, datum splatnosti a jsou obchodovány na CME burze.

¹ Nejmenší pohyb na trhu (někdy udávaný jako tick).

Opce

Měnové opce stejně jako je tomu i u jiných produktů poskytují nakupujícím právo, ale ne závazek nakoupit nebo prodat množství měny za směnný kurz a v předem specifikovaném datu. Nakupující musí zaplatit vypisovateli opce prémii, což je v mnoha případech makléř nebo banka.

Hlavní výhodou opce je, že uživatel opce může zaručit nákupní cenu (Call opce) nebo prodejní cenu (Put opce) měn, o které se zajímá, aniž by se vzdal výhody možných příznivých pohybů měn. Je to proto, že stále může využít spotového trhu, pokud si bude přát. [6]

2.4 Hlavní měny

V současné době je více než 90% všech měn obchodovatelných proti US dolaru. Po US dolaru jsou nejvíce obchodovatelné měny euro (EUR), libra šterlinků (GBP), švýcarský frank (CHF) a japonský jen (JPY). [2]

Americký dolar

Americký dolar je hlavní světová měna a také univerzální měřítko pro ohodnocení jiné měny obchodované na FX trhu. Všechny měny jsou všeobecně kótované z hlediska US dolaru. Při mezinárodních hospodářských a politických nestabilitách je US dolar hlavní bezpečná měna, což se osvědčilo zvláště dobře během asijské krize v roce 1997 až 1998. Americký dolar se stal také přední měnou ke konci 2. světové války, když ostatní měny byly prakticky fixovány proti dolaru. Po uvedení euro dolaru v roce 1999 se snížil význam US dolaru jen minimálně. [2]

Euro

Smyslem jednotné měny Euro bylo vytvoření vůdčí měny pro obchodování. Jako US má i Euro strategickou mezinárodní podporu u jednotlivých členů Evropské měnové unie. Stejně jako všechny hlavní měny, je i trh Euro dolaru ovlivněn pohyby ekonomik, vysokou hladinou nezaměstnanosti a vládním odporem k strukturálním změnám. [2]

Japonský jen

Japonský jen je třetí nejvíce obchodovatelnou měnou na FX trhu, i když mezinárodní výskyt je mnohem menší než amerického dolaru nebo eurodolaru. [2]

Je velmi likvidní po celém světě nepřetržitě 24 hodin denně. Přirozený požadavek obchodovat se soustřeďuje většinou mezi japonskými keiretsu (ekonomické a finanční konglomeráty). Jen je hodně citlivý na úspěchy Nikkei indexu, chování japonského trhu s cennými papíry a trh s nemovitostmi. [2]

Britská libra

Do konce 2. světové války byla libra doporučovanou měnou. Měna je intenzivně obchodovaná proti eurodolaru a US dolaru, ale nepravidelně oproti dalším měnám. Před uvedením eurodolaru libra těžila z určitých pochybností o měnové konvergenci. Po uvedení eurodolaru se Anglická banka pokouší snížit vysoké UK sazby na úroveň nízkých sazeb v eurozóně. [2]

Švýcarský frank

Švýcarský frank je jedinou měnou hlavních evropských zemí, která nepatří do Evropské měnové unie a ani mezi země G-7. Přestože je švýcarská ekonomika relativně malá, její měna je jednou ze čtyř hlavních měn a je silně podobná síle a kvalitě švýcarské ekonomiky a financí. Švýcarsko má velmi úzké ekonomické vztahy s Německem, a tím také eurozónou. Proto v případě politické nejistoty na východě je švýcarský frank zvýhodňován obecně před eurodolarem. Více se věří, že švýcarský frank je stabilní měna. Z hlediska FX trhu se švýcarský frank dost podobá struktuře eurodolaru, avšak postrádá jeho likviditu. Jakmile požadavek na frank překročí jeho zásobu, může být víc volatilní než trh eurodolar. [2]

2.5 Vedlejší měny

Jedná se o měny volně dostupné, ačkoliv na spotovém trhu mohou mít čas od času malou likviditu. Na forwardovém trhu může platit omezení splatnosti těchto měn na dobu maximálně do šesti měsíců. Patří sem např. norská koruna, dánská koruna, švédská koruna, australský dolar a kanadský dolar. Vedlejší páry tedy jsou AUD/USD, USD/CAD, USD/SEK a USD/NOK. [6]

Křížové měny

Jedná se o páry měn, které neobsahují americký dolar.

- EUR/JPY
- EUR/GBP
- EUR/CHF
- GBP/CHF
- GBP/JPY

Exotické měny

Tyto měny nejsou často obchodovatelné a není zde takový zájem o obchodování, mají minimální objem obchodů.

- Polský zlotý
- Koruna česká

Dále to jsou měny zemí třetího nebo rozvojového světa.

- Nigerijská niara
- Thajský bát
- Singapurský dolar

2.6 Vztah Forexu k akciím a futures

V níže uvedených tabulkách je názorně ukázán vztah Forexu k jiným obchodním instrumentům, jako jsou akcie nebo futures. [2]

Tab 1: FOREX versus akcie

	Forex	Akcie
Průměrný objem obchodů	2,2 bilióny dolarů/ den	60 miliard dolarů/ den
Poplatky	Ne	Ano
Short prodej²	Ano	Omezení
24-hodinová likvidita	Ano	Málo produktů
Vyloučení prostředníků	Ano	Ne
Leverage (páka)	Ano	Ano
Slippage³	Ano	Ano

Zdroj: <http://www.alpari.co.uk>

Tab 2: FOREX versus futures

	Forex	Futures
Průměrný objem obchodů	2,2 bilióny dolarů	30 miliard dolarů
Okamžité provedení	Ano	Ano
Poplatky	Ne	Ano
24-hodinová likvidita	Ano	Ne
Vyloučení prostředníků	Ano	Ne
Leverage (páka)	Ano	Ano
Slippage	Ano	Ano

Zdroj: <http://www.alpari.co.uk>

² Obchodní proces, kdy spekulujeme na pokles daného instrumentu

³ Slippage (přeloženo jako skluz) je rozdíl mezi požadovaným a skutečně získaným plněním obchodu.

3 Způsob kotování cen na FOREXu

Makléři nebo instituce, kteří poskytují data pro obchodníky nebo sami obchodují získávají ceny z centralizovaného přístupu nebo z mezibankovních sazeb. [6]

Ceny na trhu Forex tvoří dvě čísla:

- první = nabídka;
- druhé = poptávka (požadovaná cena).

Např. EUR/USD 1.4945/1.4947

Rozdíl mezi cenou nabídky a cenou poptávky = cenové rozpětí (spread). Pro hlavní měny je rozpětí běžné kolem 2 - 5 pipů. Pip nebo tick je nejmenší možný pohyb měnového páru. Pip udává výši zisku nebo ztráty.

Např. EUR/USD

0.0001/ aktuálním kursem = hodnota pipu, takže $0.0001/1.4945 = \text{EUR } 0.000066912$.

Zpět k EUR

EUR x kurs měny ... $0.000066912 \times 1.4945 = 0.000099999$. Po zaokrouhlení nahoru dostaneme 0.0001

Měny nebo-li Spot FOREX se tradičně obchodují v lotech, nebo jinak řečeno v kontraktech. Standardní velikost lotu je \$100 000. Dále se obchodují mini loty s hodnotou lotu \$10 000 nebo micro loty \$1 000.

1 lot = \$100 000

EUR/USD v kursu 1.4945

$(0.0001/1.4945) \times \text{€}100\,000 = \text{€}6,69$

Pro US dolar

$\text{€}6,69 \times 1,4945 = \text{\$}9.998$.

Po zaokrouhlení nahoru dostaneme \$10 za pip.

S pohybem trhu se bude měnit i hodnota pipu jednotlivých měn. Když danou měnu kupujeme, používáme cenu nabídky a zaplatíme cenové rozpětí při vstupu do obchodu. Pro prodej měny používáme cenu poptávky a platí se až při výstupu z obchodu.

4 Podmínky a průběh obchodování s cizí měnou na trhu FOREX

4.1 Obchodní účet

Účet, z kterého si lze koupit měnu na trhu Forex v hotovosti nebo na půjčku se nazývá maržový účet (Margin account). Po připsání peněz na účet je obchodník schopen ihned obchodovat. Broker sám určuje, kolik je požadováno za obchodovanou pozici. [6]

4.2 Pákový efekt

Počáteční marže neboli vklad ručí za spekulaci s vypůjčenými penězi. Pokud broker požaduje marži ve výši 1% můžeme za každých 1.000 dolarů vzít lot 100.000 dolarů.

V případě nebezpečí obchodní pozice (kdy se trh obrátí proti nám a jsme ve ztrátě) Vám broker dá výzvu k vložení více peněz na účet nebo k uzavření pozice. Této výzvě se říká maržová výzva (Margin Call). Dále broker může chtít tzv. udržovací marži (Maintenance margin). Ta je v případě ohrožení účtu. [2]

Příklad:

U brokera jsem si založil účet \$10.000 nakoupená pozice je 5 lotu EUR/USD, což je \$500.000. K zabezpečení broker požaduje \$5.000, to je 1% marže. Obchod se obrátí proti nám a ztráta je ve výši \$5.005. Broker požaduje připsání peněz na účet a provede maržovou výzvu. Broker tyto peníze chce jako záruku. \$10.000 (vklad) - \$5.000 (záruka) = \$5.000 (volný kapitál na obchod). \$5.000 (volný kapitál) - \$5.005 (ztráta) = - \$5 (ztráta) => Margin Call.

4.3 Obchodní hodiny

Bylo zde zmíněno, že trh Forex je otevřený 24 hodin denně, ale být otevřený a být aktivní jsou dvě odlišné věci. Peníze se na trhu vydělávají (i prodělávají), když je trh aktivní. Pro obchodování je velice důležité vědět, kde obchodovat a také kdy obchodovat. Z pravidla je Forex rozdělen do tří významných obchodních částí: tokijská, londýnská a newyorská.

Největší obchodní aktivita je v době prolínání dvou pásem = větší objem obchodů. V níže uvedené tabulce je rozpis obchodních hodin na trhu. [6]

Tab 3: Obchodní hodiny na trhu Forex

	Open	Close
Sydney	23:00	08:00
Tokio	01:00	10:00
Londýn	09:00	18:00
New York	14:00	23:00

Zdroj: <http://www.forexfactory.com>

4.4 Analýza vývoje ceny FOREXu

V zásadě existuje několik způsobů, jak analyzovat cenu. Jako hlavní analýzy se používají fundamentální a technická.

4.4.1 Fundamentální analýza

Je způsob, jak se dívat na trh prostřednictvím ekonomických, sociálních a politických aspektů, které ovlivňují nabídku a poptávku. Jinými slovy hledáme ekonomiku, která si vede dobře a s ní i její měna. Čím lépe si ekonomika příslušné země vede, tím více okolních zemí věří i její měně.

Obchodníci používají informace na základě analytických recenzí, které jsou zveřejňovány na finančních webech nebo publikovány v odborných časopisech či finančních novinách každý měsíc, kromě GDP (Hrubý domácí produkt) a ECI (Index nákladu práce), které jsou vydávány čtvrtletně. Mezi ty nejdůležitější patří vývoj inflace, úrokových sazeb, hrubého domácího produktu, maloobchodní prodeje, zprávy z trhu práce, zprávy ze sektoru služeb a průmyslu a další.

Všechny ekonomické ukazatele se zveřejňují v párech. První číslo odráží poslední dobu a druhé číslo je aktualizovaný údaj měsíc před poslední dobou. [4]

Příklad:

V srpnu jsou uveřejněna data pro červenec (poslední doba) a kromě toho tento údaj obsahuje revizi některých údajů ekonomických indikátorů za červen. Je to z důvodů většího sbírání množství dat, které pak obchodníkům budou lépe sloužit pro jejich rozhodování.

Ekonomické ukazatele jsou zveřejňovány v různých časech. V USA jsou data zveřejňována v 8:30 (14:30 našeho času) a 10:00 (16:00 našeho času).

Otázky, kterými se zabývá fundamentální obchodník.

Proč cena vzrostla, popřípadě klesla?

Co ovlivní její budoucí vývoj?

Zdroje informací

Mezi nejvýznamnější patří finanční noviny Wall Street Journal, Financial Times, New York Times, časopis Business Week, na internetu na stránkách Bridže Information Systéme, Reuters nebo Bloomberg nebo na webech o FOREXu:

www.forexfactory.com

www.forextips.com

www.dailyfx.com

www.econoday.com

a jiné.

4.4.2 Technická analýza

Probereme si některé základní stavební kameny technické analýzy. Každý člověk má jiné tradingové či investiční cíle: někdo krátkodobé a někdo dlouhodobé, někdo konzervativní a někdo spekulativní. Nezáleží na tom, v jakém časovém rámci se pohybujete, principy technické analýzy jsou vždy stejné. Na trzích platí, že ceny jsou určovány změnami v psychologii davu a psychologie je stejně relevantní pro krátkodobé grafy jako pro dlouhodobější. Týká se stejnou měrou všech různých trhů na světě.

Technická analýza je aplikovatelná na Forex, akcie, indexy, komodity, futures nebo jakékoliv jiné obchodovatelné instrumenty, jejichž cena je ovlivňována silami nabídky a poptávky. Cena znamená jakoukoliv kombinaci otevírací (open), nejvyšší (high), nejnižší

(low) a zavírací (close) ceny jakéhokoliv aktiva v předem stanoveném časovém rámci. Časový rámec může být založen na intradenních, denních, týdenních nebo měsíčních cenových datech a může zahrnovat několik hodin či mnoho let. [6]

Zásady technické analýzy

- Všechny dostupná data a informace jsou zohledněny v současné tržní ceně.
- Historie se opakuje a trhy se proto pohybují podle poměrně předvídatelných nebo alespoň kvantifikovatelných vzorců.
- Ceny se pohybují v trendech.
- „Jaký“ je důležitější než „proč“.

Dvě otázky, kterými se zabývají techničtí obchodníci.

Jaká je aktuální cena?

Jaká je historie cenového pohybu?

Cena je výsledek boje mezi nabídkou a poptávkou. Cíl technické analýzy je odhad směru budoucího vývoje ceny. Protože se chování investorů tak často opakuje, techničtí obchodníci věří, že se na grafu neustále objevují rozpoznatelné (a předvídatelné) cenové vzorce chování (cenové formace).

Technická analýza dále monitoruje různé průzkumy nálad investorů. Měří přístup obchodníků na trhu, zejména jejich medvědí či býčí charakter. Tyto analýzy slouží jako pomůcka k určení trendů, zda budou pokračovat nebo se blíží obrát. Pokud průzkum poukazuje na silný býčí sentiment při downtrendu, může dojít k otočení trendu a naopak. [2]

Technická analýza obchodníkům může pomoci se správným načasováním vstupů do obchodů. Někteří analytici používají fundamentální analýzu pro rozhodování co koupit a kdy to koupit a jednotlivé vstupy pak časují na základě technické analýzy.

Mezi obchodníky se vedou velké spory o tom, zda je technická analýza opravdu užitečná. Investoři věří, že je nemožné předvídat nárůsty a poklesy trhů a jiní tvrdí opak. Technická analýza má stejně jako fundamentální své slabé a silné stránky. Lze říct, že technická analýza, podobně jako ekonomie, je spíše uměním než vědou, vždy záleží na interpretaci daného ukazatele nebo události. Je ten pohár na půl prázdný nebo z poloviny plný?

4.4.2.1 Tržní trendy a cykly

Pro technickou analýzu je velmi důležité rozpoznání, kam trh směřuje. Obchodníci k tomu využívají analýzu trendu. Jeden z principů Dowovy teorie zní: Trhy se neustále pohybují v jednom ze tří trendů (primární, sekundární a vedlejší). [6]

Primární trend

Podle Dowovy teorie je primární trend, ten hlavní. Je důležité tento trend určit, protože má veliký dopad na sekundární a vedlejší trendy v trhu.

Délka primárního trendu obvykle bývá jeden až tři roky, pokud nedojde k odlišnostem. [6]

Sekundární (střednědobý) trend

Jestliže primární trend je ten hlavní, ve kterém se trh pohybuje, tak sekundární trend jde opačným směrem. Sekundární trend slouží jako korekce primárního trendu.

Sekundární trend je střednědobý, proto jeho délka trvá obvykle od tří týdnů do tří měsíců a zpětný pohyb vytvořený sekundárním trendem bude mít většinou rozsah od jedné třetiny do dvou třetin primárního trendu. [6]

Příklad:

Trh GBPJPY (Britská libra/ Japonský jen)

Od července 2007 do Března 2008 oslabil primární klesající trend libru o 5848 bodů vůči jenu. Následná korekce rostoucího sekundárního trhu posílila libru vůči jenu o 2325 bodů.

Od července 2008 primární klesající trend pokračovat v oslabování libry až do ledna 2009, kde se znovu tvoří korekce a následný vývoj trhu ukáže, zda se jedná o obrat trendu či nikoliv.

Vedlejší trend

Poslední ze tří typů trendů v Dowově teorii je vedlejší trend. Tento trend trvá obvykle méně než tři měsíce. Tento trend je korekcí pro sekundární trend. Tento trend je stejně důležitý jako trendy předchozí. Slouží jako doplnění celkového obrazu vývoje trhu i s jeho korekcemi. [6]

Trendové indikátory

Indikátor, který dostaneme pomocí matematického výpočtu můžeme použít na cenu nebo objem obchodů daného aktiva. Výsledkem je hodnota, která slouží k odhadu změny budoucí ceny.

Indikátory lze rozdělit na „zpožděné“, nebo-li trend následující a na oscilátory. [6]

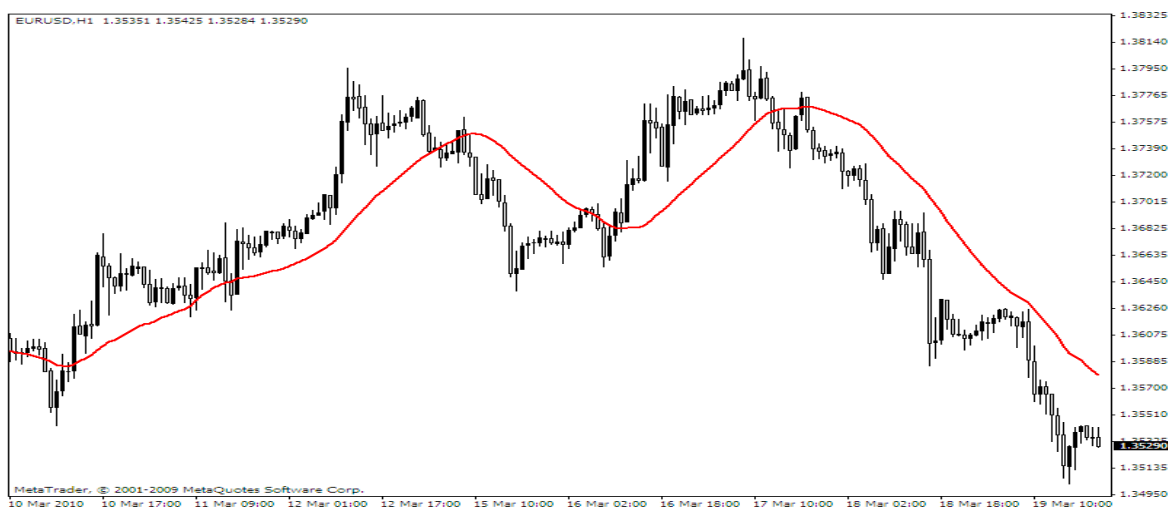
Klouzavé průměry

Klouzavý průměr (Moving Average) nám ukazuje průměrnou hodnotu ceny aktiva za dané časové období. Existuje několik typů klouzavých průměrů:

- prostý;
- exponenciální;
- triangulační;
- variabilní;
- vážený.

Rozdílem mezi jednotlivými typy klouzavých průměrů je váha, která je přiřazována aktuálním hodnotám. [2]

Interpretace klouzavých průměrů: pokud aktuální cena vzroste nad klouzavý průměr je to signál k nákupu a pokud aktuální cena klesne pod svůj klouzavý průměr je to signál k prodeji.

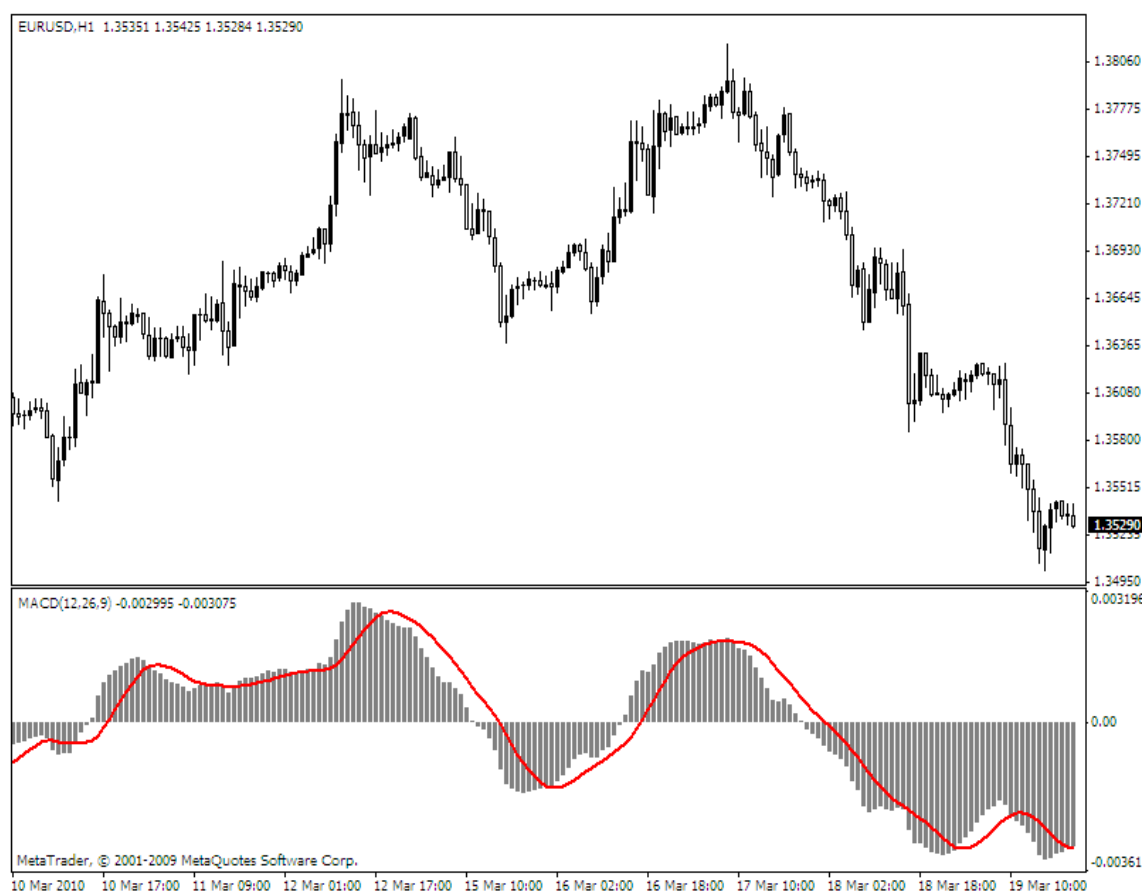
Obrázek č. 2: Ukázka klouzavý průměr (trh (EURUSD))

Zdroj: Vlastní tvorba

Moving Average Convergence/ Divergence – MACD

MACD (konvergence/divergence klouzavého průměru) je trend sledující momentový indikátor, který znázorňuje vztah mezi dvěma klouzavými průměry a cenami. MACD byl svořen Geraldem Apelem. [6]

Tento indikátor je vhodný pro tradery, kteří se zaměřují na střední či dlouhodobější obchodování.

Obrázek č. 3: Ukázka MACD (trh EURUSD)

Zdroj: Vlastní tvorba

Average Directional Index - ADX

Vyvinut J. W. Wilderem pro měření síly stávajícího rostoucího či klesajícího trendu.

Obrázek č. 4: Ukázka ADX (trh EURUSD)

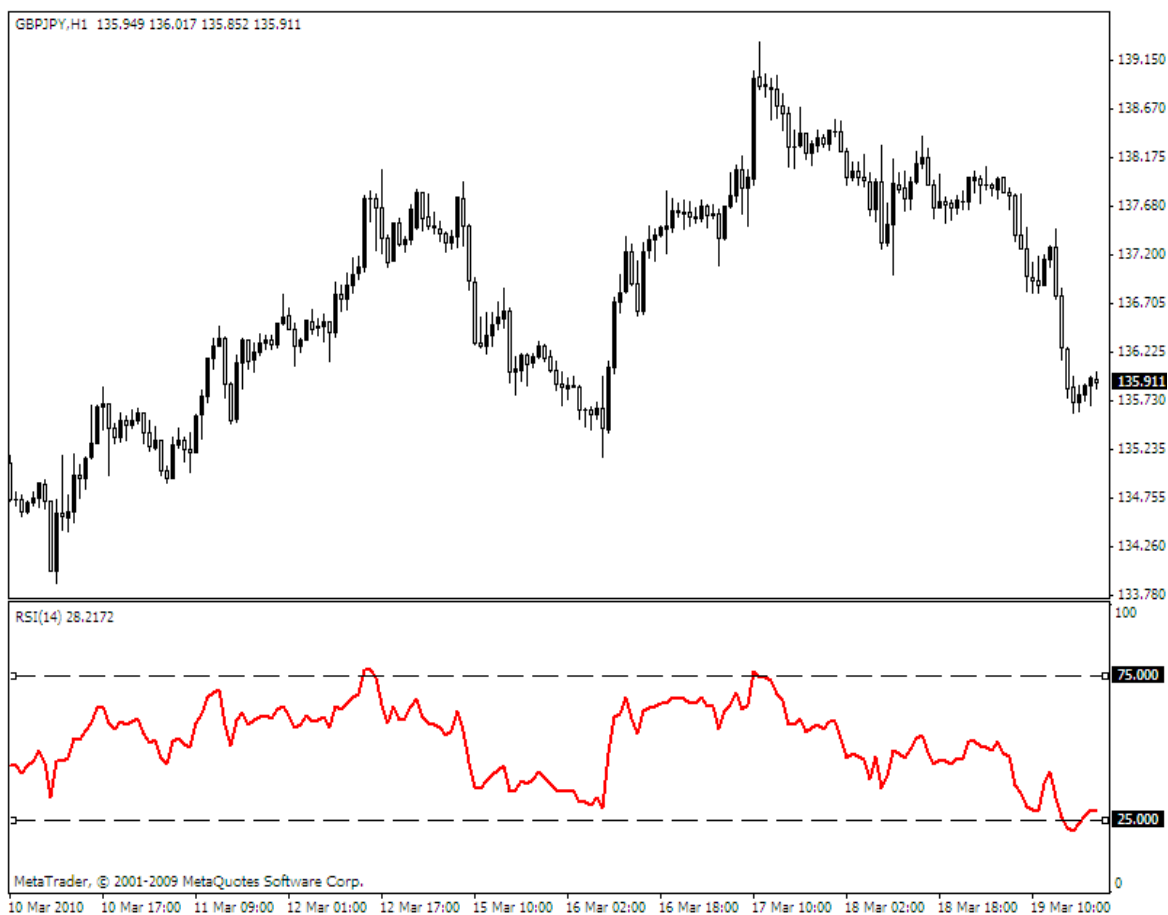
Zdroj: Vlastní tvorba

Oscilátory

Oscilátory měří „překoupenost“ nebo „přeprodanost“ daného trhu. Předpoklad pro daný ukazatel je, že se cena přeprodaného či překoupeného aktiva odrazí zpět.

Relative Strength Index – RSI

Tento oscilátor byl vyvinut Wellesem Wilderem a srovnává vnitřní sílu aktiva. Tento oscilátor se pohybuje v rozmezí 0 – 100. Základní pravidlo říká, že když je signál pod 70 – prodávaj, a když je nad 30 – nakupuj. Ale hodně těchto signálů je matoucích, jelikož křivka se může dále pohybovat nad 70 a pod 30. [6]

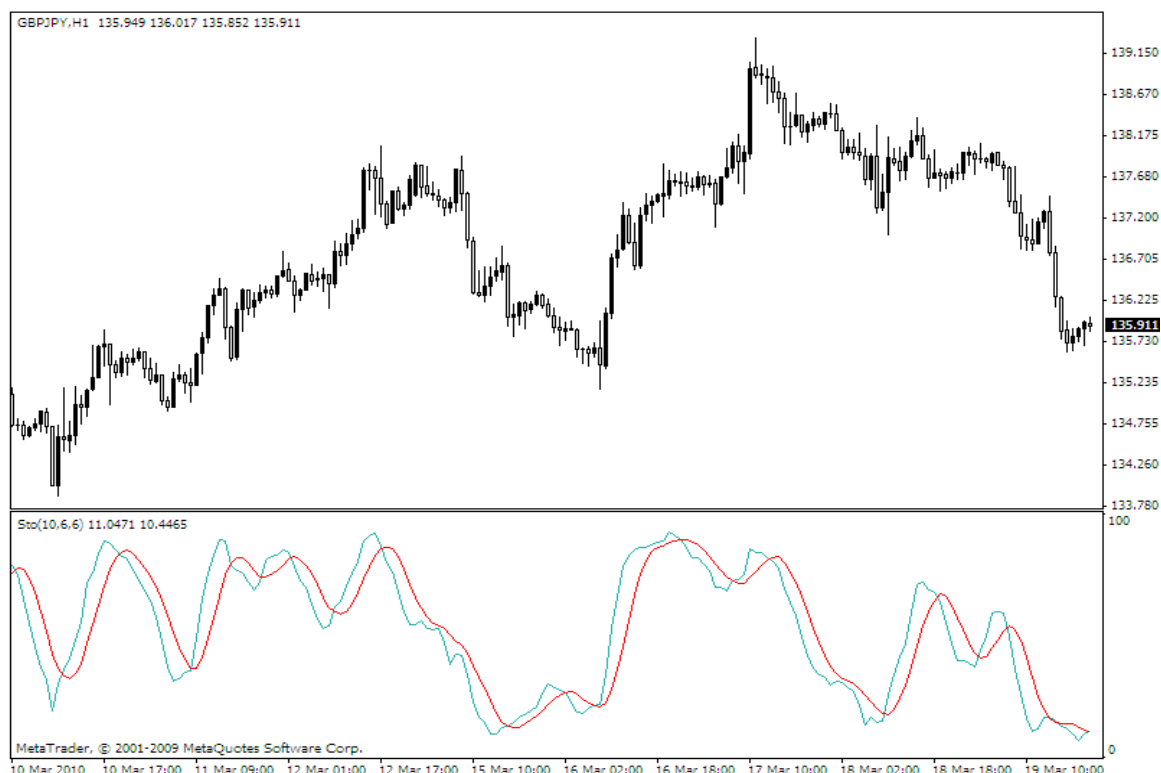

Obrázek č. 5: Ukázka RSI (trh GBPJPY)

Zdroj: Vlastní tvorba

Stochastic - Sto

Tento oscilátor srovnává zavření ceny daného aktiva v poměru k cenovému rozpětí za dané časové období. Oscilátor Stochastic se vždy pohybuje mezi 0% a 100%. Hodnota 0% ukazuje, že zavírací cena aktiva byla nejnižší cenou, za kterou se aktivum v předchozích X periodách obchodovalo. Hodnota 100% znamená, že zavírací cena aktiva byla nejvyšší cenou, za kterou se aktivum v předchozích X periodách obchodovalo. Oscilátor je zobrazován jako dvě křivky „%D“ klouzavý průměr a „%K“ kalkulace indikátoru. [6]

Obrázek č. 6: Ukázka Stochastic (trh GBPJPY)

Zdroj: Vlastní tvorba

Williams Percent R – %R

Williams Percent R je indikátor momenta vyvinutý Larrym Williamsem, který měří přeprodané a překoupené cenové hladiny.

Výpočet: $(H - D / H - L) * 100$

Nejvyšší high za n období = H

Nejnižší low za n období = D

Dnešní close = L

Williams %R se pohybuje v rozmezí 0 – 100. Hodnoty 0 – 20 signalizují překoupenost trhu a hodnoty 80 – 100 přeprodaný trh. [6]

Obrázek č. 7: Ukázka %R (trh GBPJPY)

Zdroj: Vlastní tvorba

Momentum

Indikátor Momentum (Hybnost) měří, o kolik se změnila cena aktiva za dané časové období.

Výpočet: $(D - C / C) * 100$

Dnešní close = L

Close před x časovými úseky = C

Na základě tohoto indikátoru lze zaznamenat cyklické vlny daného trhu. Občas ale může vysoce překoupený/ přeprodaný trh naznačovat pokračování trendu a signalizuje tedy pouhou korekci nebo konsolidaci. [6]

Commodity Channel Index - CCI

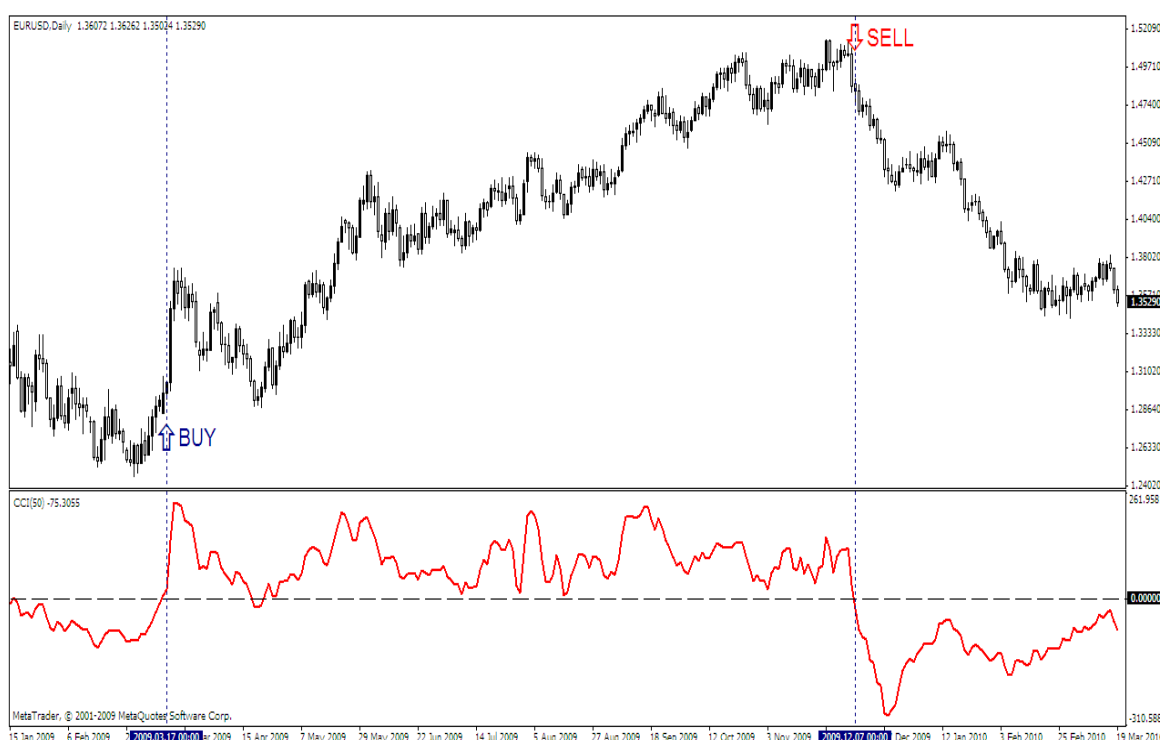
Tento index byl vyvinut Donaldem Lambertem. CCI měří kolísání ceny kolem jejího statistického průměru. Vysoké hodnoty indexu signalizují, že ceny jsou v porovnání

s průměrnou cenou vysoko a nízké hodnoty signalizují, že ceny jsou příliš nízko. Hlavní využití CCI hledání divergencí a přeprodaných/ překoupených úrovní. CCI patří mezi základní technické indikátory. [6]

Výpočet: $(TC - JKPTC) / 0,015 * \text{střední odchylka}$

Nejvyšší cena (high) + nejnižší cena (low) + závěrací cena (close) ve sledovaném období
 $(High + low + close) / 3 = TC$ (typická cena)

Jednoduchý klouzavý průměr TC = JKPTC

Obrázek č. 8: Ukázka CCI (trh EURUSD)

Zdroj: Vlastní tvorba

Indikátory volatility

Tyto indikátory pomáhají traderům měřit volatilitu daného trhu. Volatilita je velikost cenových výchylek denních (týdenních, měsíčních, apod.). Změny ve volatilitě vedou zpravidla ke změnám v ceně.

Bollinger Bands

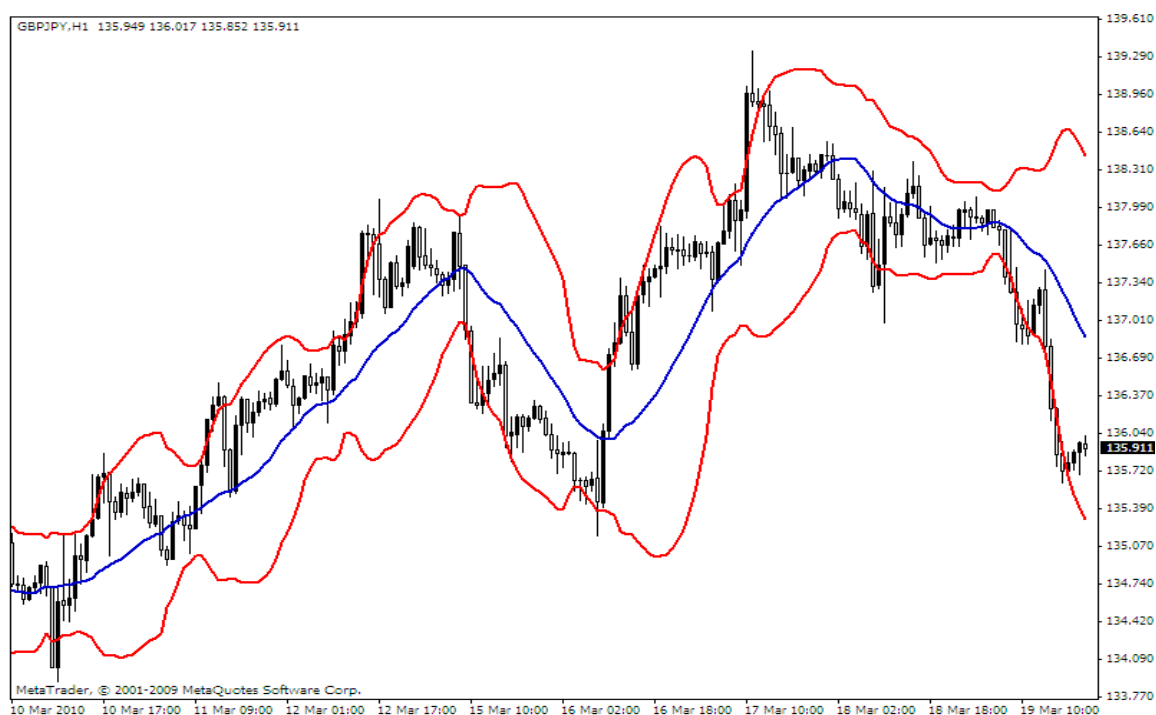
Bollinger Bands se zakreslují na úrovni standardních odchylek pod a nad klouzavým průměrem. Autorem Bollinger Bands je John Bollinger. BB se zobrazují jako tři křivky.

Výpočet prostřední křivky MC: $(\sum_{j=1}^n \text{zavírací cena } j) / n$

Výpočet horní křivky: $MC + [D + \sqrt{(\sum_{j=1}^n (\text{zavírací cena}_j - MC)^2 / n)}]$

Výpočet dolní křivky: $MC - [D + \sqrt{(\sum_{j=1}^n (\text{zavírací cena}_j - MC)^2 / n)}]$

Pro Bollinger Bands je charakteristické, že se střídají období, kdy se zužují a rozšiřují. Když jsou křivky daleko od sebe, je to často signál, že současný trend je u konce. Jsou-li velice blízko, znamená to, že se pravděpodobně blíží obrát k novému trendu. [6]

Obrázek č. 9: Ukázka Bollinger Bands (trh GBPJPY)

Zdroj: Vlastní tvorba

Predikující indikátory

Některé trhy, zejména forex nebo futures mají tendenci se vyvíjet v cyklicky opakujících se intervalech. Na základě těchto intervalů lze předvídat cenové změny.

Pivot points (Body otočení)

Tento ukazatel slouží k jednoduchému určení a identifikaci důležitých supportů a rezistencí. PP jsou velice užitečné pro krátkodobé obchodníky, kteří využívají cenové pohyby.

Výpočet:

Bod otočení (PP) **(high + low + close) / 3**

První support (S1) **(2 * PP) – high**

První resistance (R1) **(2 * PP) – low**

Druhý support (S2) **PP - (high – low)**

Druhá resistance (R2) **PP + (high – low)**

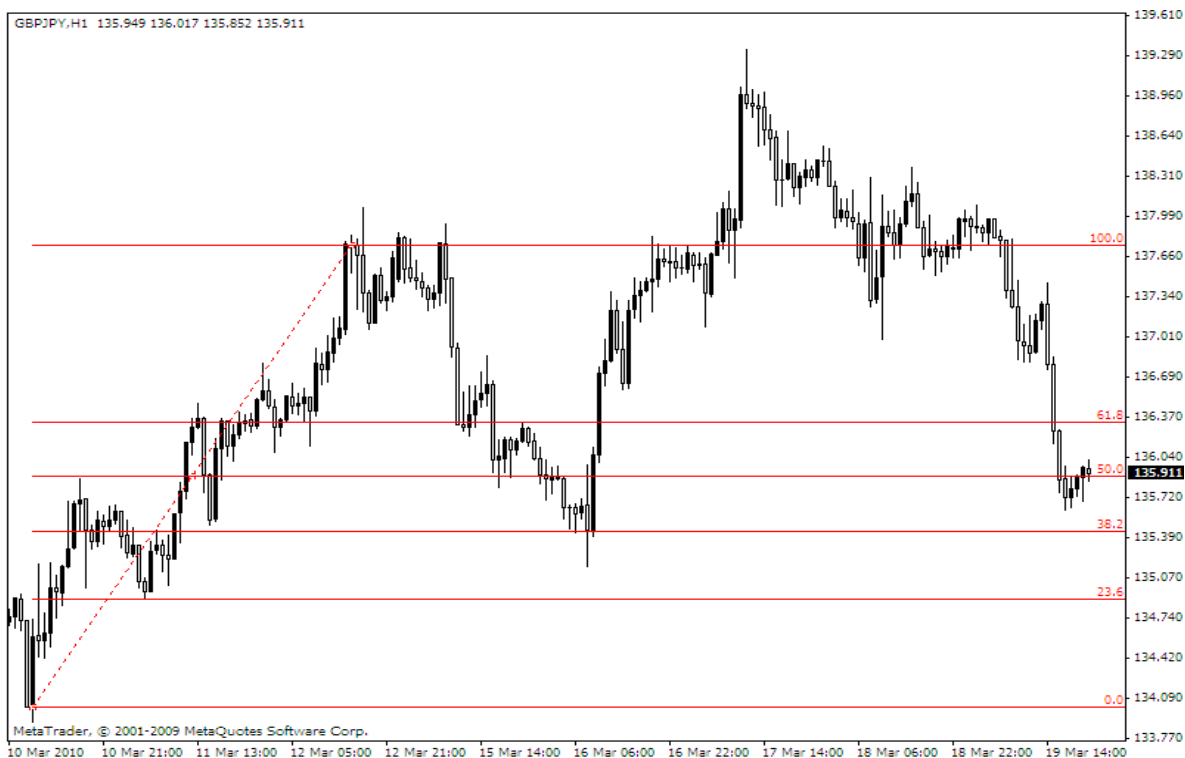
Pivots Points se dále mohou používat k určení bodů obratu nebo klíčových úrovní, které mohou být proraženy, aby byl potvrzen skutečný breakout. [6]

Fibonacci

Matematik Leonardo Bonacciho, který se narodil v Itálii kolem roku 1170 je považován za objevitele významných číselných vztahů – tzv. Fibonacciho čísel, která odhalil, když studoval Velkou pyramidu v egyptské Gize.

Je to sekvence čísel, přičemž každé následující číslo je součtem dvou předchozích: 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, atd. Tyto čísla mají mnoho vzájemných vztahů, jako např. skutečnost, že jakékoli z nich je zhruba 1,618 násobkem předchozího a 0,616 násobkem následujícího čísla.

Fibonacciho studie: oblouky (arcs), vějíře (fans), zpětné pohyby (retracements) a časová pásma (time zones). Jednotlivé studie jsou složeny z křivek a při přiblížení ceny k dané křivce je velký předpoklad, že dojde ke změně trendu. [9]

Obrázek č. 10: Ukázka Fibonacci (trh GBPJPY)

Zdroj: Vlastní tvorba

4.4.2.2 Grafické patterny

V textu již bylo uvedeno, že nejlepší předpoklad pro analýzu trhu je trend. Je to určitý směr, kterým se trh vydá a po určitou dobu v něm pokračuje. Pro obchodníka je nejdůležitější tento směr vysledovat a po jeho směru provádět obchody.

Trh nikdy nemíří rostoucí (býčí) nebo klesající (medvědí) linií, ale kolísá a lítá sem a tam. V průběhu tohoto vývoje trhu se tvoří nejrůznější grafické formace, které jsi obchodníci pojmenovali na základě jejich tvarů.

Cenové formace vznikají ve všech časových rámcích, od minutových po měsíční. V delším časovém rámci bude mít daná formace větší sílu než v kratším. [6]

Hlava a ramena

Tato formace patří mezi nejnámější. Nejdříve se vytvoří první high (H1) a trh pokračuje korekcí, dále se trh otáčí vytvoří se nové high (H2), vyšší než H1. V H2 se trh otočí a trh zamíří směr jih lower high, většinou ve stejné hladině, jako H1. Celá tato formace je dokončena proražením linie, kterou jsme zakreslili díky korekci po H1 a propadu po H2.

Tuto formaci hlava a ramena můžeme aplikovat i obráceně, kde H1 a H2 zaměníme za low1 a low2. [6]

Dvojité vrcholy a dvojité propady

Formace dvojité vrcholy a dvojité propady slouží k určení, popř. signalizují otočení trendu daného trhu. Rozdíl oproti předešlé formaci je, že u této se vrcholy a dna zastaví (vytvoří) na stejné cenové hladině. I při této formaci platí, že technická analýza je spíše uměním než vědou, a každý obchodník zde vidí a obchoduje to své. [2]

Obrázek č. 11: Ukázka formace dvojité vrcholy (trh GBPJPY)

Zdroj: Vlastní tvorba

Vlajky a praporky

Tyto dvě formace vznikají při prudkém pohybu ceny a následný vývoj do strany. Formace je dokončena při cenovém proražení předchozího vývoje ceny. Důvodem vzniku těchto formací je konsolidace trhu po prudkých pohybech cen před následným pokračováním v trendu. [2]

Obdélníky

Obdélníky, nebo-li obchodní rozpětí se objevují v trhu při obratu trendu, nebo při jeho pokračování. Toto rozpětí na také tvoří supporty a rezistence. Čím větší je rozpětí

obdélníku, tím je větší předpoklad pro obrat trendu. Při malém rozpětí se většinou jedná o zpomalení a konsolidaci trhu pro následné pokračování trendu. [6]

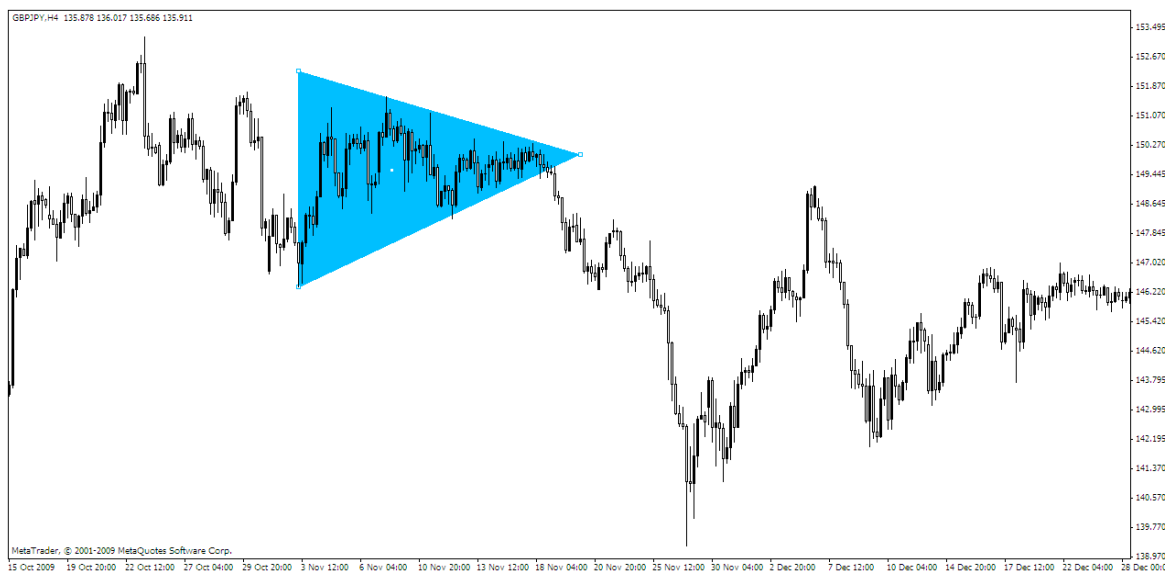
Obrázek č. 12: Ukázka obdélníkové formace (trh GBPJPY)

Zdroj: Vlastní tvorba

Trojúhelníky

Tato formace vznikne při kolísání ceny daného trhu nahoru a dolů, přičemž konverguje k jednomu bodu. Rozpětí, které je tvořeno pomocí high a low trhu je menší a menší až do konečného bodu, kde cena formaci prorazí a výrazně vzroste (klesne).

Trojúhelníková formace vzniká při zakreslení dvou trendujících úseček, které se dotýkají high a low cen. Tyto úsečky vytvoří trojúhelník. Dále zde můžeme rozeznávat tzv. rostoucí a klesající trojúhelník. [2]

Obrázek č. 13: Ukázka trojúhelníkové formace (trh GBPJPY)

Zdroj: Vlastní tvorba

Klíny

Formace klíny je vzrůstající nebo klesající cenové rozpětí, ve kterém se high a low přibližují. Zda se jedná o klesající klín nebo stoupající nám ukáží zakreslené přímky do grafu. Klíny se obchodují v momentě proražení formace. [2]

Obrázek č. 14: Ukázka formace klíny (trh GBPJPY)

Zdroj: Vlastní tvorba

4.4.3 Shrnutí

Technická analýza je zajímavé umění pro někoho věda, a pokud se jí člověk naučí profesionálně aplikovat a vymaže z obchodování lidský faktor, lze od ní očekávat i vysoké zhodnocení svých zkušeností a vloženého časového i finančního kapitálu.

Fundamentální analýzu není jednoduché se naučit. Člověk zde musí pochopit mnoho faktorů věcí a dat, která z nich jsou pro náš trh důležité, a která ne. Musíte si zde dát fakta do souvislostí a nahlížet na ně jako na celek. Není zde jednoduché určit, zda vám tyto data posunou trh dolů nebo nahoru.

Například v US ekonomice, když vyhlásí, že bude vyšší růst HDP. Logicky by to mělo posílit americký dolar, ale zároveň tato zpráva posílí i americké akcie. Na základě toho dochází k odlivu obchodníků od měny k akciím Jak se bude dál vyvíjet např. EUR/USD ???????

Nelze přesně říct, která z analýz je špatná a která správná ... chce to kombinaci obou. Až proud času ukáže pravdu. Ani ti nejlepší obchodníci na trhu FOREX nedokážou konzistentně shromažďovat fundamentální informace dostatečně rychle a v takové kvalitě a kvantitě, aby byli schopni dělat taková rozhodnutí na základě, co se opravdu děje. Nelze vědět o každé schůzce, předvídat počasí a znát všechny finanční a ekonomické informace.

5 Zkušenosti z obchodování na FOREXu

5.1 Trading is a business - management

Podle učebnic a různých knih o managementu musí mít byznys pro správný chod dobře nastavený management: plánování, organizování, delegování, řízení, kontroling a risk management. Jinak tomu není ani u tradingu.

Plánování

Mít dobře připravený detailní plán je jeden z pilířů pro správné fungování. Plán by měl obsahovat pokyny pro správný vstup, kam zadat ochranný výstup, cíl, použitou strategii pro daný trh, taktiku, kde si založím obchodní účet, který trh budu obchodovat a jiné detaily pro obchodování. Pro správné organizování a s vojenskou morálkou dodržovaný plán je dobré si všechny poznámky a postupy napsat. Připravit se na nepředvídatelné události: výpadek PC, nedostupnost obchodní platformy, atd. [4]

Organizování

Veškerá činnost, kterou provádí obchodník musí být pečlivě připravená a zorganizovaná. Na jaký signál obchodovat? Co dělat, když nastane krizová situace? Které peníze použiji pro obchodování? Mám vůbec tyto peníze k dispozici? Ohrozí mojí existenční situaci ztráta mého účtu? Jakou použiji obchodní platformu? Výběr brokera, atd. [4]

Delegování

Při podpisu smlouvy jsme delegovali brokerovi autoritu pro zadávání objednávek. Delegovali jsme veškeré služby spojené s obchodováním. Jediné co jsme nedelegovali je zodpovědnost. Proto zde není prostor pro různé výmluvy a svádění na někoho jiného. V tomto byznysu jde o naše peníze. [4]

Řízení

Řízení je spojeno s delegováním. Vše co jsme delegovali také musíme řídit. Pro řízení je nejdůležitější naučit se správně zadávat objednávky.

Kontroling

Vše co zde bylo napsáno musí být stále a pečlivě kontrolováno. V případě, že podceníme kontrolu, tak neztratím nic víc než jenom svoje peníze a to je to oč tu běží. Kontroling nám pomůže zlepšovat náš byznys.

Risk management

Příliš mnoho lidí vstupuje do světa obchodování futures se stejným psychickým nastavením. Vidina snadných zisků a rychlého zbohatnutí je hlavním důvodem, proč 80% lidí, kteří se do tohoto světa pustí stále a stále prodělávají. Trading je byznys.

5.2 Psychologie

Stav naší psychiky má velký vliv na stav našeho obchodního účtu. Nelze mít skvělý obchodní systém, když jsme sužováni strachem, arogancí nebo náladovostí. Úspěch nebo neúspěch záleží na kontrole našich emocí. Člověk odpovídá za všechny příkazy, které zadává a pokud jsme pod vlivem různých faktorů, které nám nedovolí racionálního rozhodnutí, má to negativní vliv na náš obchodní účet.

Úspěch nebo neúspěch závisí na emocích. Pokud člověk cítí veliké vzrušení při úspěšném obchodování a sužují ho deprese při ztrátách, nemůže nikdy vyhrát na trzích, protože je pod nadvládou emocí. Říká se, že 20% úspěchu na trzích všeobecně je systém a znalost problematiky, 80% je psychologie. Pro vítězství na trhu musí člověk znát sám sebe, jednat odpovědně a uvolněně. [1]

5.3 Money management

Mnoho začínajících obchodníků si myslí, že jsou na tom lépe než ostatní. V tomto byznysu se velmi účelně tvoří představa rychlého zbohatnutí s minimální potřebou kapitálu. Začínající obchodník nekontrolovaně zadává obchodní objednávky a během krátké chvíle ztrácí kapitál. Než se stačí psychicky srovnat a v hlavě si urovnat, že trading je byznys může ztratit i několik obchodních účtů. Aby se této situace předešlo, je dobré si vytvořit plán pravidel money managementu. Tyto pravidla nám slouží, že i při sérii ztrát budu mít stále dostatek kapitálu pro další pokračování v obchodování.

Tento byznys není o ničem jiném, než přelévání kapitálu z jedné strany na druhou, proto velké korporace a jiní žraloci trhu potřebují stále a stále nové kapitálové dojnice pro příliv peněz. Money management se nás snaží udržet v tomto byznysu co nejdéle. Dalším krokem je získat stabilní míru výnosů.

Základní pravidlo je neriskovat celý kapitál. Čím hlouběji člověk padá, tím je finanční propast horší. V případě ztráty 10%, potřebujeme získat 11% - 12% pro kompenzaci této ztráty (dle trhu). Pro ztrátu 50%, potřebujeme na pokrytí vydělat 100% (jiné příklady viz. tabulky). S tímto tématem je spojené i nakládání se zisky a jejich reinvestice. [4]

Tab 4: Ukázka 3% rizika na 1 obchod

Obchod	Účet celkem	3% riziko na každý obchod
1.	50.000,--	1.500,--
2.	48.500,--	1.455,--
3.	47.045,--	1.412,--
4.	45.633,--	1.369,--
5.	44.264,--	1.328,--
6.	42.936,--	1.289,--
7.	41.647,--	1.250,--
8.	40.397,--	1.212,--
9.	39.185,--	1.176,--

Zdroj: vlastní tvorba

Tab 5: Ukázka 10% rizika na 1 obchod

Obchod	Účet celkem	10% riziko na každý obchod
1.	50.000,--	5.000,--
2.	45.000,--	4.500,--
3.	40.500,--	4.050,--
4.	36.450,--	3.645,--
5.	32.805,--	3.281,--
6.	29.524,--	2.953,--
7.	26.571,--	2.658,--
8.	23.913,--	2.392,--
9.	21.521,--	2.153,--

Zdroj: vlastní tvorba

6 Formulování poznatků a doporučení obchodování na FOREXu

Základním cílem práce bylo ukázat jak funguje FOREX a jaké nástroje použít pro obchodování. Dále zde bylo napsáno, jak řídit svůj trading jako byznys, s ekonomickou motivací a správným managementem.

Byly zde ukázány různé pomůcky a formace, které se nám snaží usnadnit práci. Díky PC máme tyto ukazatele vypočítány a pomocí grafického zpracování i velice přehledně rozpoznatelné.

Metody popsané v této práci nejsou rozhodně jedinými způsoby, jak obchodovat. Mnoho lidí si tento způsob obchodování nevyberou z důvodu úrovně pohodlí nebo osobnosti. Některým nesedí samotný byznys. Bylo zde poukázáno, jak zacházet s účtem a jak hospodařit se ztrátami. Ukázal jsem zde jak je důležitý trend a jeho porozumění.

Pro obchodování je nedůležitější vytrvalost, víra, čestnost a zásadovost, protože jestli člověk bude lhát sám sobě i svému tradingu, nikdy mu tato činnost nepřinese prosperitu. Joe Ross ve své knize Trading je byznys píše, že trhy jsou jako sám život. Nepodléhají pocitům laskavosti nebo soucitu, jsou neúprosné, nemilosrdné, nelítostné, kruté a neobměkčitelné.

Pro člověka je to neuvěřitelná výzva vstoupit do vod, kde jedinými živočichy jsou žraloci a piraně. Utkáváte se zde s nejtvrďší konkurencí světa, a pokud neumíte v této vodě plavat, tak vás sežerou nebo se utopíte sami. Trhy jsou neuvěřitelným testem vlastní sebekontroly, vnitřní disciplíny a moudrosti. Nelze zde stabilně vydělávat, pokud nezvládneme svou lidskou podstatu. Při obchodování je člověk tak úspěšný, do jaké míry zvládne chamtivost, strach, pověrčivost, chtíč, zlost a ješitnost. [1]

7 Závěr

Není jedné cesty, která by vedla k úspěchu. Metody, které používají obchodníci jsou velice odlišné. Někteří jsou fundamentalisté, jiný nedají dopustit na technickou analýzu a další zase kombinují obě metody. Pro jednoho je den dlouhá doba, jiný uzavírá obchod po týdnu.

Ačkoliv jsou metody používané obchodníky seberozdílnější jedno mají společné. Úspěšný obchodník, který je ovládá má jednu důležitou charakterovou vlastnost, je to disciplína. Důležité je zvolit si takový styl obchodování, který vyhovuje našemu typu člověka. Je to celoživotní proces, aby člověk našel a ovládnul svůj styl.

Nelze předpokládat úspěch hned na začátku. Ve většině případů člověk přijde o svůj obchodní kapitál vlivem špatných kroků, ale důležité je mít vnitřní sílu a nenechat se porazit neúspěchem. Samozřejmě pokud se člověk nedokáže poučit z vlastních chyb, tak ať je naše vnitřní síla sebesilnější, neúspěch se bude stále opakovat. Proto další důležitá vlastnost je flexibilita.

Tak jako se nestanete právníkem přes noc (možná na Západočeské univerzitě Plzni ☺), tak ani u tradingu tomu není jinak. Pouze v průběhu času můžeme získat zkušenosti.

Se zkušenostmi je i spojená tvrdá práce. Není to jenom o cvakání myši a počítání tisíců, které jsme vydělali, je to o nesčetnosti hodin, které se prosedí u počítače studiem grafů a literatury.

Velkou chybou je zaměřit se pouze na geniální, super dokonalou a nijak nechybující vstupní strategii. Bez money managementu a kontrole vlastních ztrát tento boj nelze vyhrát. Pouze správné načasování výstupu z obchodu nám realizuje zisk nebo ztrátu. Řízení a kontrola ztrát je 80% úspěchu. I 30% ziskový podíl obchodů může být výdělečný, pokud budeme řídit riziko ztrát pomocí výstupů Stop-loss. U tradingu nesmíte doufat. „Doufám, že se trh otočí.“ Ne nikdy !!!!!!!!!!!!!

Pokud používáme ke vstupu jakoukoliv vstupní strategii, musíme být trpěliví a čekat dokud nebudou naše podmínky splněny, i kdyby to znamenalo nezrealizovat obchod, který by nám vydělal spousty peněz, protože v případě nesplnění podmínek vstupu je i naše

riziko ztráty vyšší a z hlediska tradingu je důležité být ziskový v dlouhodobém horizontu, né skákat do intuitivních obchodů. Úspěšné investování či obchodování nemá nic společného s předvídáním.

Pro úspěch v obchodování je důležité vést si deník o svých minulých obchodech. Analýza minulých obchodů nám může odhalit, co jsme dělali špatně a výrazně nám vylepší náš budoucí výkon, tzn. zvýší zisky.

Je toho mnoho, co by se dalo ještě napsat, ale to hlavní zde bylo napsáno. Tato část měla za cíl sumarizovat alespoň základní prvky úspěšného obchodování a shrnutí celé práce. Lze říci, že tyto body neslouží pouze pro úspěch na trhu FOREX, ale i pro úspěch v jakémkoliv snažení.

Každé podnikání je budováno prostřednictvím moudrého plánování, posiluje se pomocí selského rozumu a skvěle profituje, tak že jedná v souladu se skutečností.⁴

„Neopírejte se pouze o vaše vlastní chápání a nehrajte si sami před sebou na moudré. Hledejte radu, ale pak udělejte svá vlastní rozhodnutí a odměnou vám bude dobré finanční zdraví.“⁴

Penězi se dá měřit každý úspěch. Za peníze si může člověk všechno dopřát. Peníze má ten, kdo ví jak je vydělat. Pro peníze platí stejné zákony jako před šesti tisíci lety v Babylóně.⁵

⁴ Citát použitý z knihy ROSS, J.: Trading je byznys. Praha: Tradingeducators.cz, 2007.

⁵ Citát použitý z knihy Clason, G.: Nejbohatší muž v Babylóně. Praha: Pragma, 1955, ISBN 80-85387-30-1, s. 135.

8 Použitá literatura

1. ELDER, A.: Tradingem k bohatství. Tetčice: Impossible, 2006, ISBN 80-239-7048-8, s. 300
2. HARTMAN, O., TUREK, L.: První kroky na FOREXU. Praha: Computer Press, a. s., 2009, ISBN 978-80-251-2006-4, s. 120
3. JÍLEK, J.: Finanční trhy a investování. Praha: Grada Publishing, 1997, ISBN 978-80-247-1653-4, s. 648
4. ROSS, J.: Trading je byznys. Praha: Tradeducators.cz, 2007
5. TUREK, L.: Manuál technické analýzy. Praha: Czechwealth, 2008
6. TUREK, L.: Forex I. Praha: Czechwealth, 2009
7. <http://www.cnb.cz/cs/index.html> [cit.23.2.2010]
8. <http://www.czechwealth.cz> [cit.23.2.2010]
9. <http://www.fxstreet.cz> [cit.23.2.2010]
10. <http://www.ihned.cz> [cit.23.2.2010]
11. <http://www.e15.cz> [cit.23.2.2010]